

PLÁN ROZVOJE SPORTU
DOLNÍ RADECHOVÁ
2018–2023





Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost



Zpracovatel:

Svazek obcí "ÚPA"
náměstí T. G. Masaryka 120
549 41 Červený Kostelec
IČ: 71211721

V rámci zpracovatelské organizace dokument vytvořil:

Jméno a příjmení: Mgr. Tomáš Jirásek
Telefon: +420 721 013 914
E-mail: tom.radar07@gmail.com

Dokument byl vytvořen v rámci projektu „Efektivní správa obcí Červenokostelecka a Českoskalicka“ registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_058/0007446. Financování projektu bylo následující: prostředky z Evropské unie (85 %), prostředky ze státního rozpočtu (10 %), vlastní zdroje (5 %).

Obsah

| | |
|---|----|
| 1. Úvod | 4 |
| 1.1 Sport | 5 |
| 1.2 Financování sportu v ČR | 6 |
| 1.2.1 Veřejné zdroje | 6 |
| 1.2.2 Privátní zdroje..... | 7 |
| 1.3 Sport a EU | 8 |
| 1.4 Úloha obce ve sportu | 8 |
| 2. Analytická část..... | 9 |
| 2.1 Charakteristika obce..... | 9 |
| 2.2 Sportovní zařízení | 11 |
| 2.2.1 Urbanistické normy | 13 |
| 2.3 Spolky | 15 |
| 2.4 Financování sportu | 16 |
| 2.5 Formy podpor sportu v obci | 16 |
| 2.6 SWOT analýza..... | 16 |
| 3. Strategická část..... | 18 |
| 3.1 Vymezení oblasti podpory sportu a určení priorit v jednotlivých oblastech | 18 |
| 3.1.1 Školní sport..... | 18 |
| 3.1.2 Volnočasový sport | 19 |
| 3.1.3 Organizovaný sport | 19 |
| 3.2 Opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení pro občany obce | 20 |
| 4. Implementační část | 21 |
| 4.1 Způsob řízení a organizační zajištění naplňování plánu | 21 |
| 4.2 Systém financování plánu..... | 22 |
| 4.3 Monitoring a vyhodnocení naplňování plánu | 23 |
| 4.4 Aktualizace plánu | 23 |
| 5. Přílohy..... | 24 |
| 5.1 Použité zdroje dat..... | 24 |
| 5.2 Seznam zkratk..... | 24 |
| 5.3 Seznam tabulek | 25 |
| 5.4 Seznam grafů..... | 25 |
| 5.5 Seznam schémat..... | 25 |

1. Úvod

Význam podpory a rozvoje sportu na lokální úrovni nabyl v posledních letech, v souvislosti s restrukturalizací podpory sportu z centrální úrovně, na významu. Rozvoj sportu na místní úrovni tak do velké míry souvisí s konkrétními přístupy samospráv, které si jej mohou vykládat různě.

Mezi hlavní úkoly obcí patří péče o sport a pohybové aktivity. Obce se spolupodílejí nejen na financování sportu, ale zároveň koordinují činnosti sportovních subjektů ve prospěch obce, resp. svých občanů a kontrolují efektivnost vynaložených veřejných zdrojů. Hlavními úlohami obecní sportovní politiky zůstává tvorba prostorových podmínek pro sport a podpora činnosti sportovních organizací. Mimo sportovních organizací je úlohou obce podporovat rozvoj školního sportu, vytvořit podmínky pro zdravotní prevenci a zdatnost (areály zdraví, volnočasové sportovní areály, hřiště), kvalitu života a relaxaci (bezpečná sportovní zařízení, sítě chodníků a cyklostezek, parky, vodní plochy a volná krajina) atd.

Obce a kraje jsou nově povinny zpracovávat vlastní plán rozvoje sportu pro svoje území, který musí být v souladu se státní politikou v oblasti sportu a musí stanovit priority v jednotlivých oblastech podpory sportu a opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení pro občany. Toto opatření má vést k transparentnějšímu rozdělování finančních prostředků na podporu sportu.

Hlavním smyslem realizace dokumentu je tedy koncepční, efektivní a spravedlivá podpora sportu a jeho dlouhodobý rozvoj odrážející lokální potřeby, podmínky či trendy účasti obyvatel.

Tento plán rozvoje sportu v obci na období od roku 2018 do roku 2023 je zpracován v souladu se zákonem č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, § 6 v platném znění.

Plán rozvoje sportu je otevřeným dokumentem, který se může měnit či doplňovat v závislosti na prioritách a potřebách obce.

1.1 Sport

Sport je v moderní podobě provozován přibližně už 200 let a jeho výrazná proměna proběhla v průběhu 20. století. Neustále se objevují pokusy vyjádřit, co sport je a jaká je jeho podstata. Jednotnou definici se však nepodařilo najít. Je to dáno převážně vývojem a různými hledisky interpretace.

Termín sport se začal objevovat na počátku 14. století ve smyslu činnosti, jejímž účelem je aktivní a pasivní zábava, odpočinek, rozptýlení a uvolnění ve volném čase. Dnes se pojmem sport obvykle označuje pohybová (fyzická) aktivita provozovaná podle určitých pravidel a zvyklostí, jejichž výsledky jsou měřitelné nebo porovnatelné s ostatními provozovateli stejného sportovního odvětví.¹

Významný dokument posledního období, Evropská charta sportu (1996), k níž se připojila i Česká republika, chápe sport jako „všechny formy tělesné činnosti, které – ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli – si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“.² Rada Evropy sport definovala jako „veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“ viz Bílá kniha o sportu (dokument Komise evropských společenství projednaný v Bruselu dne 11. 7. 2007).³

V současném světě patří sport k nejvýraznějším společenským fenoménům. Ovlivňuje velkou část obyvatel všech kontinentů, dotýká se různých organizací, hnutí a skupin bez rozdílu ideologického, filosofického nebo náboženského zaměření. Je neoddělitelnou součástí života společnosti. Jeho význam oceňují mezinárodní politické a kulturní instituce, veřejně ho podporují vlády, uznávají ho významní politici i další významné osobnosti mnoha oborů lidské činnosti.

Z hlediska zdraví sport podporuje oběhový a dýchací systém, zvyšuje citlivost inzulínu ke tkáním, udržuje kvalitu kostní hmoty a svalstva, pomáhá udržovat optimální tělesnou hmotnost, zlepšuje psychický stav, kvalitu spánku, může snížit riziko vývoje některých typů rakoviny (prsů, tlustého střeva atd.), zlepšuje sebehodnocení a sebeúctu, zvyšuje elán a optimismus.

¹ Choutka, M., Dovalil, J., publikace DOVALIL. J. a kol. Olympismus. Praha: Olympia, 2004.

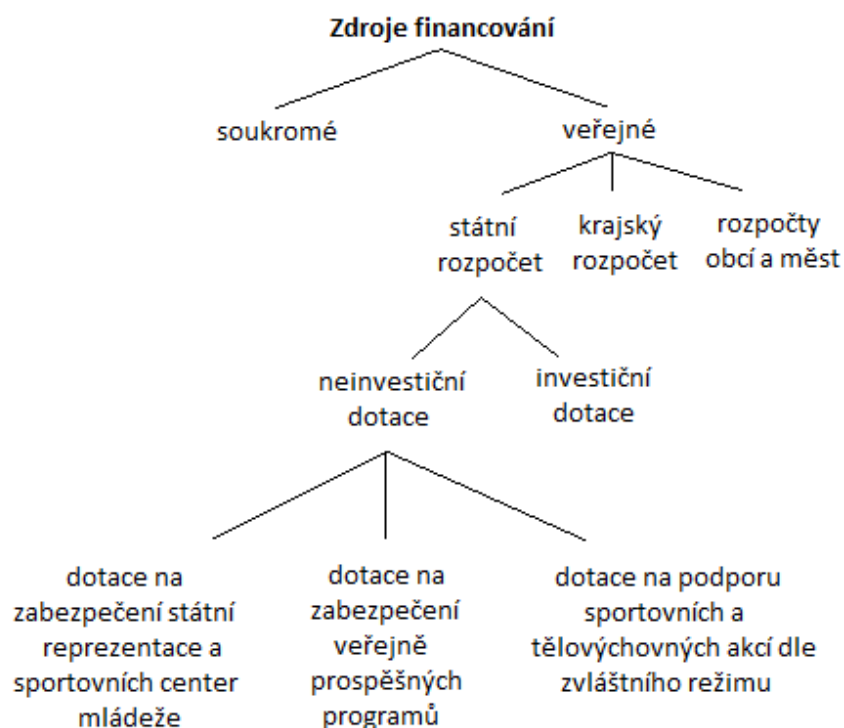
² *Evropská charta sportu pro všechny: zdravotně postižené osoby*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, 1996.

³ *Bílá kniha o sportu*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. ISBN 978-92-79-06547-7.

1.2 Financování sportu v ČR

Sport je v České republice financován ze dvou hlavních zdrojů – veřejný zdroj a privátní zdroj. Tyto zdroje financování se mohou prolínat a za takových okolností se setkáváme s pojmem vícezdrojové financování tělesné kultury. Všechny tyto složky jsou alespoň částečně podporovány dotacemi z veřejných rozpočtů.⁴

Schéma č. 1: Zdroje financování sportu v ČR



Zdroj: Sedláček, J. *Tělesná kultura. Ekonomika tělesné výchovy a sportu v ČR* [online]. 2006 [cit. 2018-08-30]. Dostupné z: <http://slideplayer.cz/user/13071308>, vlastní zpracování

1.2.1 Veřejné zdroje

Mezi veřejné zdroje patří výdaje státního rozpočtu, výdaje územních samosprávních celků (krajské, městské a obecní rozpočty) a výdaje Evropské unie – Strukturální fondy.

Klíčovým orgánem státní správy pro oblast sportu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), které má za úkol zabezpečovat finanční podporu sportu ze státního rozpočtu, vytvářet

⁴ Sedláček, J. *Tělesná kultura. Ekonomika tělesné výchovy a sportu v ČR* [online]. 2006 [cit. 2018-08-30]. Dostupné z: <http://slideplayer.cz/user/13071308/>.

podmínky pro pohybové aktivity všech obyvatel, mimo jiné také státní sportovní reprezentaci, zřizovat a zabezpečovat činnost resortních sportovních center a další. V organizační struktuře ministerstva je sport zahrnut v 5. skupině, kterou řídí náměstek pro řízení sekce sportu a mládeže, a spadá přímo pod ministra. Finanční podpora ve formě dotací je alokována prostřednictvím dotačních programů, které jsou rozděleny na neinvestiční a investiční dotace. Rozdělování státních prostředků posuzuje Rada pro tělovýchovu a sport, která je tvořena především zástupci významných sportovních občanských sdružení. Svá rozhodnutí pak Rada předkládá přímo ministroví školství, mládeže a tělovýchovy.

Programy MŠMT na podporu sportu jsou zaměřeny na realizaci činnosti a projektů spolků, přispívající k naplňování cílů Koncepce podpory sportu na období 2016–2025. Mezi hlavní priority programů patří: umožnění sportování co největšímu počtu dětí a mládeže, podpora talentované mládeže, příprava a účast sportovní reprezentace, umožnění sportování handicapovaným, zapojení co nejširší veřejnosti do zdravého pohybu a další.

Kraje ve své samostatné působnosti zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů včetně zdravotně postižených občanů, zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a zabezpečují finanční podporu sportu z rozpočtu.⁵

1.2.2 Privátní zdroje

Privátní neboli soukromé zdroje jsou rozděleny do kategorií: výdaje domácností na sportování (tzv. rodinné rozpočty), výnosy z vlastní činnosti subjektů zabývajících se tělesnou kulturou, podpora institucí ve formě sponzorství, výnosy loterijních a sázkových společností a příjmy z reklam.

V případě pohybové rekreace neboli sportu pro všechny jsou nejvýznamnějším zdrojem financování domácnosti. Naopak v případě vrcholového sportu se jedná převážně o prostředky získané pomocí sponzorských darů, reklam a podobně.⁶

⁵ Hobza, V., Hodaň, B. (2010). Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti. Olomouc, Česká republika: Univerzita Palackého v Olomouci.

⁶ Český olympijský výbor & Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2009). Analýza financování sportu v České republice. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/analiza-financovani-sportu-v-ceske-republice> (accessed March 25, 2016).

1.3 Sport a EU

V rámci Evropské unie byl sport v širším slova smyslu poprvé zmíněn ve zprávě Evropské komise v roce 1991 „Evropské společenství a sport“. Zpráva zdůrazňovala roli sportu v širších společenských vztazích a potřebu zahrnout je do politik EU. Zásadním dokumentem je „Evropská charta sportu“ (1996), kde jsou ve 14 článcích formulována doporučení pro rozvoj tělesné výchovy a sportu. Deklarace připojená k Amsterodamské smlouvě zdůrazňuje sociální úlohu sportu, má dojít ke komunikaci se sportovními asociacemi a zvláštní důraz je kladen na specifika amatérského sportu.²

Specifika sportu a jeho základy v sociálních, vzdělávacích a kulturních hodnotách jsou zmíněny v deklaraci z Nice (2000). Zabývá se ekonomickým aspektem sportu, zdůrazňuje nezávislost národních sportovních asociací a řeší problematiku sportu v oblasti evropského práva.

Doposud zásadním dokumentem v oblasti sportu je tzv. Bílá kniha sportu představená Evropskou komisí v roce 2007. Bílá kniha upravuje směřování aktivit Evropské unie do budoucna, zdůrazňuje význam sportu v oblasti vzdělávání a občanské integrace, vybízí k boji proti doping, upozorňuje na hospodářské a ekonomické aspekty sportu a vyzdvihuje význam místních sportů.³

Od roku 2007 se EU v oblasti sportu zabývá konkrétně třemi oblastmi činností: společenskou úlohou sportu, hospodářským rozměrem sportu a politickým a právním rámcem sportovního odvětví.

Finanční rámec EU na období 2014–2020 poprvé obsahuje program určený pro financování sportu a je součástí programu Erasmus+ (Erasmus+ sport). Program podporuje oblasti vzdělávání ve sportu, odborné přípravy, neformální učení mládeže, dobrovolnictví a oblast sportovních aktivit na místní úrovni.⁶

1.4 Úloha obce ve sportu

Ze zákona patří péče o sport mezi úkoly obce. Ty jsou vymezeny v ustanovení § 6 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Obce ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport a zejména zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, zejména mládež. Zabezpečují přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů. Zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů. Kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení a zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Obec zpracovává v samostatné působnosti pro své území plán rozvoje sportu v obci a zajišťuje jeho provádění.⁷

⁷ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu

2. Analytická část

2.1 Charakteristika obce

Obec Dolní Radechová se nachází v Podkrkonoší, v severovýchodní části Královéhradeckého kraje, zhruba 3 km severovýchodním směrem od města Náchod. Město Náchod plní pro Dolní Radechovou funkci obce s pověřeným obecním úřadem. K blízkým větším městům lze zařadit Českou Skalici (8 km jihozápadním směrem), Červený Kostelec (8 km severním směrem) a Hronov (8 km východním směrem). Obec Dolní Radechová přísluší k regionu NUTS II Severovýchod (region soudržnosti).

Obec leží v členité krajině, v poměrně hlubokém údolí vytvořeném tokem Radechovky. Souběžně s potokem územím prochází a osu zástavby tvoří komunikace I. třídy I/14 Náchod – Červený Kostelec – Trutnov. S okolím je obec propojena komunikacemi – severojižní osa – komunikace I. třídy č. I/14, z ní odbočující směrem západním – komunikace III. třídy č. III/30310 směřující dále na Červený Kostelec. Potok Radechovka, který protíná území obce severojižním směrem, je pravostranným přítokem řeky Metuje.

Umístění obce v regionu lze charakterizovat jako velice dobré, a to jak z pohledu dopravy (tzn. napojení obce na významné dopravní komunikace), tak i z pohledu relativní blízkosti regionálně významných center. Tato skutečnost může pozitivně působit na další vývoj obce. Negativní skutečností se jeví zvýšený provoz po silnici I/14.

V současné době patří obec se svými 769 obyvateli, 299 popisnými čísly a rozlohou 4,204 km² k největším obcím v okrese. Zástavba obce je převážně podél silnice. K dispozici je zde část základního občanského vybavení (základní škola, mateřská škola, prodejna potravin, pošta, pohostinství nebo zubní lékař).⁸

⁸ Obec Dolní Radechová [online]. 2018 [cit. 2018-09-05]. Dostupné z: <http://www.dolniradechova.cz/>.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v obci Dolní Radechová v letech 2005–2017



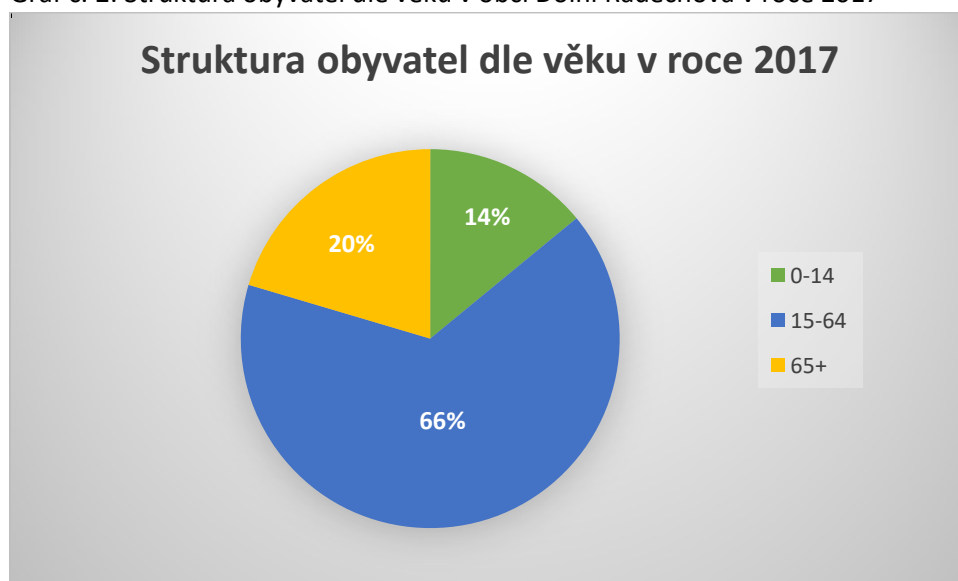
Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Tabulka č. 1: Pohyb obyvatel v obci Dolní Radechová v letech 2012–2017

| POHYB OBYVATEL | | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 |
|--------------------|------------|------|------|------|------|------|------|
| Živě narození | | 2 | 6 | 7 | 5 | 11 | 4 |
| Zemřelí | | 9 | 7 | 7 | 10 | 10 | 7 |
| Přistěhovalí | | 9 | 32 | 23 | 16 | 16 | 26 |
| Vystěhovalí | | 13 | 28 | 26 | 16 | 40 | 15 |
| Přírůstek (úbytek) | přirozený | -7 | -1 | - | -5 | 1 | -3 |
| | stěhováním | -4 | 4 | -3 | - | -24 | 11 |
| | celkový | -11 | 3 | -3 | -5 | -23 | 8 |

Zdroj: Český statistický úřad

Graf č. 2: Struktura obyvatel dle věku v obci Dolní Radechová v roce 2017



Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

2.2 Sportovní zařízení

Je potřeba upozornit, že se jedná o zařízení pro dobrovolné, organizované i neorganizované sportování a školní tělovýchovu. Nejsou tedy zahrnuty komerční sportoviště typu posilovny nebo fitness centra.

V Dolní Radechové jsou dva areály sloužící organizovanému a neorganizovanému sportu. Ve středu obce se nachází sportovní areál Na Benfice hned vedle základní a mateřské školy. V jižní části je sportovní areál u Sportovního a společenského centra.

Areál na Benfice

- přístup: asfaltová cesta, parkoviště
- povrch: antuka
- stav: udržovaný, ale nutná rekonstrukce

Antukový areál ve středu obce je ve vlastnictví SK Benfika, z.s. (dříve Sokol). Skládá se z 3 antukových kurtů a občerstvovacího zařízení. Aktuálně se využívá převážně pro hraní nohejbalu a volejbalu. Dříve zde bylo i věhlasné kluziště.

Funkci šaten pro zájemce o sport na tomto hřišti má stará zastřešená hokejová střídačka. Sítě, které oddělují jednotlivá hřiště, jsou potřhané. Ve stejně dezolátním stavu jsou i sítě, které se nacházejí okolo sportovišť. Celkový stav sportoviště sice umožňuje sportování, ale celkový vzhled areálu je zastaralý a podmínky pro sportování jsou na velmi nízké úrovni. Nevyhovující je také počet parkovacích míst.



Areál u Sportovního a společenského centra

- přístup: asfaltová cesta, parkoviště
- povrch: antuka, tráva
- stav: udržovaný, ale nutná rekonstrukce

Sportovní areál nacházející se v blízkosti sportovní haly je v majetku obce. Skládá se ze 2 tenisových kurtů a z travnaté plochy opatřené brankami na fotbal.

Dva přítomné tenisové kurty jsou již velmi staré a zasloužily by si celkovou rekonstrukci. Oplocení okolo tenisových kurtů je ve zkorodovaném stavu a nutně by potřebovalo vyměnit. Rovněž samotné hrací dvorce už postrádají kvalitu, neboť se na nich neprovádí žádná pravidelná údržba antukového povrchu. Klíče od areálu je možné půjčit po telefonické domluvě na obecním úřadu nebo u dvou soukromých osob. Tenisové kurty jsou kompletně vybaveny pro hraní tenisu (sítě, lajnovačky, kropení).

Travnatá plocha s brankami je plochou dostačující pro rekreační hraní, ale pro výkonnostní fotbal není přípustná. Z důvodu absence fotbalového klubu v Dolní Radechové dochází k využívání této travnaté plochy spíše ojediněle. Především slouží pro srazy motorkářů, které se tu každoročně konají.

Dětské hřiště umístěné před sportovní halou je vhodně oplocené a poskytuje základní prostor pro pohyb dětí pod dohledem rodičů. Dostatečná volná okolní plocha dává možnost případnému dodatečnému rozšíření hřiště.



Sportovní a společenské centrum

- přístup: asfaltová cesta, parkoviště
- povrch: parkety
- stav: udržovaný, po rekonstrukci

Nově zrekonstruovaná sportovní hala poskytuje dostatečné zázemí pro společenské a sportovní dění v obci. V hale nechybí sociální zázemí, šatny pro sportovce i šatna pro veřejnost, která je využívána v případě pořádání plesů, či jiných kulturně společenských aktivit. Vybavení, které je zde k dispozici jako např. kruhy, hrazda, tyče, ribstole nebo lana na šplhání, to všechno předurčuje tělocvičnu pro kvalitní sportovní přípravu převážně dětí. Pro hodiny školní tělesné výchovy by bylo potřeba tělocvičnu dovybavit o gymnastický koberec, odrazový můstek a vysokou žíněnkou.



2.2.1 Urbanistické normy

Rozsah i druhy sportovních a tělovýchovných zařízení (STZ) jsou v obcích i širších územních celcích doporučovány urbanistickými ukazateli. „Ukazatele, někdy standardy anebo normativy, pro vybavenost sídel navrhl dříve Sportprojekt, specializovaný podnik ČSTV pro projektování sportovních staveb. Ukazatele byly pouze doporučující a v podstatě se téměř nikdy nedodržely. V současnosti je situace v této oblasti dosti nepřehledná a pracovníci na městských úřadech o jejich existenci velmi často nevědí.“⁹

Ukazatel pro ČR byl tajně odvozen od tehdejšího západoněmeckého Zlatého plánu, ve kterém měl ukazatel hodnotu 8 m²/obyvatele. Tehdejší Československo si zvolilo hodnotu 17 m²/obyvatele. Je dost možné, že dvojnásobný rozdíl v hodnotě mohl být jeden z důvodů, proč se v ČR ukazatel

⁹ NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0.

většinou nedodrží a Německo svůj plán splnilo. V porovnání s dalšími evropskými státy, Anglie 20 m²/obyvatele, Itálie 11 m²/obyvatele, Lucembursko 17,58 m²/obyvatele, v úrovni norem nezaostáváme, ale propadáme se, co se týče naplňování.¹⁰ Novotný (2011, s. 388) tvrdí, že „naše plnění se pohybuje mezi 30-60 % u vyšších typů STZ.“

Po společenských změnách roku 1989 se bohužel dalších více než 18 let nic podstatného nezměnilo. První materiály obsahující obecnou nápravu směřující ke kompatibilitě s okolními Evropskými zeměmi zpracovala až Sportprojekta Brno v roce 1999 pro MŠMT (autoři Z. Šamalík a O. Zekl). Celkovou doporučenou normu doporučovali snížit ze 17 na 8,5 – 9,7 m²/obyvatele. Přiblížili se tak německým normám daným Zlatým plánem pro výstavbu sportovišť. Tento jejich návrh nebyl doposud nikým akceptován.

Porovnání s urbanistickými normami v tabulce č. 2 ukazuje, že obec Dolní Radechová má dostatečné plošné obsazení sportovišť v rámci aplikace koeficientů od Sportprojektu. Plocha sportovišť pro organizovaný sport je sice o něco menší, než je doporučená plocha, ale zato neorganizovaný sport je na tom velice dobře, co se využitelné plochy týče. Kde Dolní Radechová zaostává, je plocha sportovišť určená pro školní sportování.

Tabulka č. 2: Porovnání urbanistických norem s aktuálním stavem v Dolní Radechové

| Druh STZ | Doporučený model od Sportprojektu/ m ² /obyv. | Doporučený model Sportprojekta Brno /m ² /obyv. | Aplikace normy Sportprojekt na Dolní Radechovou/m ² | Aplikace Sportprojekta Brno na Dolní Radechovou/m ² | Současná situace v Dolní Radechové/m ² |
|----------------|--|--|--|--|---|
| organizovaná | 6,48 | 4,14 | 4983 | 3184 | 3000 |
| neorganizovaná | 2,13 | 1,1 | 1638 | 846 | 11500 |
| školní | 6,87 | 3,56 | 5283 | 2738 | 1846 |
| celkem | 17 | 8,8 | 13073 | 6767 | 16346 |
| počet obyv. | 769 | | | | |

Zdroj: Vlastní zpracování

¹⁰ SLEPIČKOVÁ, Irena, Stanislav TVAROH a Pavel SLEPIČKA. Legislativní východiska péče o sport v obcích a krajích. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). Sport a politika. Praha: FTVS UK, 2010, s. 56-67. ISBN 9788086317823.

2.3 Spolky

SK Benfika Dolní Radechová, z.s.

Sportovní klub Benfika je spolek s dlouhou historií. Spolek vznikl nejprve jako Sokol a až později se přejmenoval na SK Benfika. Členové spolku se věnují aktivně hraní volejbalu a nohejbalu, pořádají sportovní akce nebo připravují v zimě kluziště. Aktuální členská základna čítá 61 členů. Věkové složení členů ale bohužel potvrzuje dlouhodobý trend v ubývání mládeže ve sportu. A ve chvíli, kdy dnešní padesátníci přestanou hnát spolek kupředu, je dost možné, že dojde k rozpadu spolku. Letošní sezónou (tedy sezónou 2018) ukončil svoje působení v okresních soutěžích volejbalový oddíl. Důvodem takového opatření byl nedostatek hráčů. Tudíž jediný oddíl z obce, jež stále působí ve výkonnostním sportu, je oddíl nohejbalu, který hraje krajský přebor. Mezi členy nohejbalového oddílu se objevují i mladší ročníky a díky tomu je do budoucna šance v pokračování nohejbalové tradice v Dolní Radechové.

SKIPINEX Dolní Radechová

Jedná se o sportovní klub, který založila parta sportovních nadšenců za účelem hraní stolního tenisu a věnování se lyžování. V minulosti se v tomto klubu pracovalo rovněž i s mládeží, ale ta vlivem konkurence ostatních sportů většinou odcházela do fotbalového klubu či do jiných sportovních klubů nejčastěji do města Náchoda nebo do okolních obcí. V současnosti má SKIPINEX pouze několik málo členů, kteří se věnují především stolnímu tenisu. Ten trénují v místní tělocvičně a hrají soutěž na úrovni okresního přeboru.

SDH Dolní Radechová

Dobrovolní hasiči z řad dospělých se účastní hasičských soutěží přibližně třikrát do roka. Provoz hasičského sportu a financování hasičů vychází převážně z jejich vlastní činnosti, která spočívá především v pořádání plesů a jiných akcí. Zhruba před 3 lety se v Dolní Radechové rozpadl kroužek mladých hasičů. K jeho obnovení dojde od školního roku 2018/2019, kdy jsou přihlášení zájemci z řad dětí a měla by se tak opět obnovit hasičská sportovní činnost dětí.

2.4 Financování sportu

Sportovní činnost není v obci Dolní Radechová nijak systematicky financována. Malá činnost sportovních spolků a téměř žádná činnost s mládeží nepodněcuje obec ke změně.

Finanční zapojení obce do sportu je výhradně směřováno k zajištění podmínek pro sport. Na základě toho došlo k opravě sportovní haly a plánuje se rekonstrukce dalších sportovišť.

2.5 Formy podpor sportu v obci

Kromě finančního zajištění rekonstrukcí sportovišť obec podporuje sport zaměstnáním správce sportovní haly. Další formou je snížené nájemné pro místní spolky za využívání sportovní haly.

2.6 SWOT analýza

SWOT analýza poskytuje podklady pro formulaci rozvojových směrů a aktivit, strategií a strategických cílů. Spočívá v rozboru a hodnocení současného stavu a současné situace.

Tabulka č. 3: SWOT analýza

| Silné stránky | Slabé stránky |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none">• Dostatečné prostory pro sportoviště• Zrekonstruovaná tělocvična• Blízkost města Náchod (lidé z Náchoda mohou využívat sportoviště v Dolní Radechové)• Propojení cyklostezkou do Náchoda• Ochota obce podporovat sport | <ul style="list-style-type: none">• Stav tenisových kurtů• Stav sportoviště na Benfice• Absence systematické podpory sportovní činnosti ze strany obce• Neochota mladých sportovat• Neochota dospělých pracovat s dětmi• Informace o sportovištích na webu obce• Informace o sportovních klubech na webu obce• Absence konání sportovních akcí• Blízkost města Náchod (občané Dolní Radechové často sportují v náchodských spolcích) |

| Příležitosti | Hrozby |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Najít nadšence pro organizování sportovních činností dětí • Přilákání lidí na kvalitní sportoviště • Pořádání sportovních akcí ▪ Vládou slibované navýšování financí do investičních sportovních dotačních titulů | <ul style="list-style-type: none"> • Pokles příjmů financí do rozpočtu obce • Odliv lidí do jiných obcí • Povodeň • Zánik spolků |

Zdroj: vlastní zpracování

3. Strategická část

3.1 Vymezení oblasti podpory sportu a určení priorit v jednotlivých oblastech

Oblasti podpory sportu vycházejí z úkolů vyplývajících ze zákona o podpoře sportu a z potřeb obce, které jsou dány její kulturně společenskou historií. Tím dochází k naplňování povinnosti obcí pečovat a vytvářet podmínky pro uspokojování potřeb svých občanů. Sport pozitivně ovlivňuje prostředí obcí v několika směrech. Pomáhá se začleněním sociálně slabších jedinců do společnosti. Působí pozitivně v rámci prevence proti kriminalitě. Působí pozitivně na osobnost jedince ve společnosti. Jedinec tak získává pocit seberealizace, zdatnosti, fyzické i psychické odolnosti a zdravé sebedůvěry.

Pro potřeby PRS je sport rozdělen do 3 hlavních oblastí:

- školní sport
- volnočasový sport
- organizovaný sport

Tyto 3 oblasti v sobě zahrnují sportování dětí i dospělých, individuální i kolektivní a výkonnostní či volnočasové. Rovněž se v těchto 3 oblastech navazuje na dokument „Program rozvoje obce Dolní Radechová na období 2015 – 2020“.

3.1.1 Školní sport

Teze: K prvnímu povinnému seznámení dětí se sportem a prohlubování jejich základních dovedností dochází ve školním prostředí. Atraktivita sportu vychází jednak z kvality učitelů, ale rovněž i z možnosti a rozmanitosti sportovního vyžití během hodin TV.

Problém: Škola nemá dostatečné vybavení pro všeobecný pohybový rozvoj dětí. Ve sportovní hale, kterou škola využívá v zimním období, chybí odrazový můstek a vysoká žíněnka či gymnastický koberec. Pro letní období škole chybí běžecká dráha a doskočiště. Jako bonus by se škole líbila možnost využívat lezeckou stěnu.

Priorita: Zajistit takové podmínky pro hodiny školní TV, aby škola mohla všestranně rozvíjet sportování dětí.

Aktivity:

- 1) Dovybavit sportovní halu a zajistit sportovní vybavení potřebné pro školní TV
- 2) Vybudovat doskočiště s rozběhem
- 3) Vybudovat běžeckou dráhu
- 4) Zjistit možnosti vytvoření umělé lezecké stěny

3.1.2 Volnočasový sport

- Teze:** Pokud budou sportovat dospělí, budou sportovat i jejich děti. Ne všichni ovšem chtějí sportovat organizovaně. Proto je potřeba zajistit podmínky i pro volnočasový neorganizovaný sport. Děti sportovat chtějí, jen je potřeba jim tuto možnost zprostředkovat a ke sportu je vést. Sportovat se dá v každém věku, a proto nesmí být opomíjena ani kategorie seniorů.
- Problém:** Nezájem veřejnosti na celkovém dění v obci se odráží i v malé aktivní účasti na sportování. Děti nemají zájem o sport. A když už ho mají, tak nejčastěji za sportem dojíždějí do blízkého Náchoda. Přitom Dolní Radechová disponuje dostatečnou plochou sportovišť, ale jejich stav nevybízí k aktivnímu sportování. Sportoviště by potřebovala oživení a uzpůsobení k jejich maximální multifunkčnosti.
- Priorita:** Podněcovat větší zájem o sport.
Zajistit důstojné podmínky pro volnočasové sportování a pro pořádání venkovních sportovně kulturních akcí, a tím zvýšit prestiž dolnoradechovského sportu.
Přilákat sportovce do Dolní Radechové.
- Aktivity:**
- 1) Na web obce umístit informace a možnosti o sportování v obci
 - 2) Zrekonstruovat tenisové hřiště
 - 3) Připravit alespoň 3 veřejné akce pro podporu sportování dětí a dospělých
 - 4) Vybudovat multifunkční venkovní sportoviště i se zázemím pro potřeby sportovně kulturních akcí

3.1.3 Organizovaný sport

- Teze:** Organizovaný sport je výkladní skříň obce. Pomáhá v obci tvořit společenský život. Reprezentuje obec navenek. Je největším organizátorem volného času nejen dětí, ale i široké veřejnosti.
- Problém:** Nároky kladené na podmínky pro provozování sportu, ať bezpečnostní či hygienické, nebo nároky kladené na znalosti a zdravotní stránku se neustále zvyšují. Čas dobrovolnictví a velké množství volného času po pracovní době jsou minulostí. Spolky nenaráží na neochotu dětí sportovat, ale naopak na absenci lidí, kteří by se dětem věnovali. Bez ochotných vedoucích či trenérů nebude organizovaný sport.

Priorita: Podporovat spolky s dětmi, aby nebyly kladené velké finanční nároky na rodiče a sport byl dostupný i sociálně slabším.
Podporovat trenéry a vedoucí, bez jejichž práce by spolky neexistovaly.
Zviditelnit sport v obci.
Zajistit kvalitní zázemí pro možnosti sportování.

Aktivity:

- 1) Vytvořit systém financování sportovních spolků v obci
- 2) Uspořádat sportovní den jako nabídku možných sportů v obci
- 3) Na webu obce zveřejnit informace o spolcích, které se zabývají sportem
- 4) Podněcovat spolky ve větších městech o zřízení středisek v malých obcích
- 5) Zjistit možnosti modernizace a rekonstrukce sportoviště na Benfice

3.2 Opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení pro občany obce

Problém: Sportovních zařízení na území obce je dostatečné množství, ale chybí o nich snadno dostupné a potřebné informace, které by využili jak obyvatelé obce, tak i turisté přijíždějící do Dolní Radechové.

Priorita: Zajistit snadno dostupné informace o možnostech sportování v obci.

Aktivity: 1) Vytvořit na webových stránkách seznam míst v obci, které je možno využívat ke sportování. Tento seznam by měl obsahovat:

- a) Název
- b) Adresu místa
- c) Fotografie
- d) K jakému sportování je uzpůsobené
- e) Zda je na sportovišti k dispozici nějaké vybavení
- f) Podmínky vstupu na sportoviště včetně ceníku
- g) Kontakt na odpovědnou osobu za sportoviště

2) Zanést tento seznam sportovišť do mapy obce a zveřejnit na webu obce.

4. Implementační část

Plán rozvoje sportu je zpracováván na období 2018–2023.

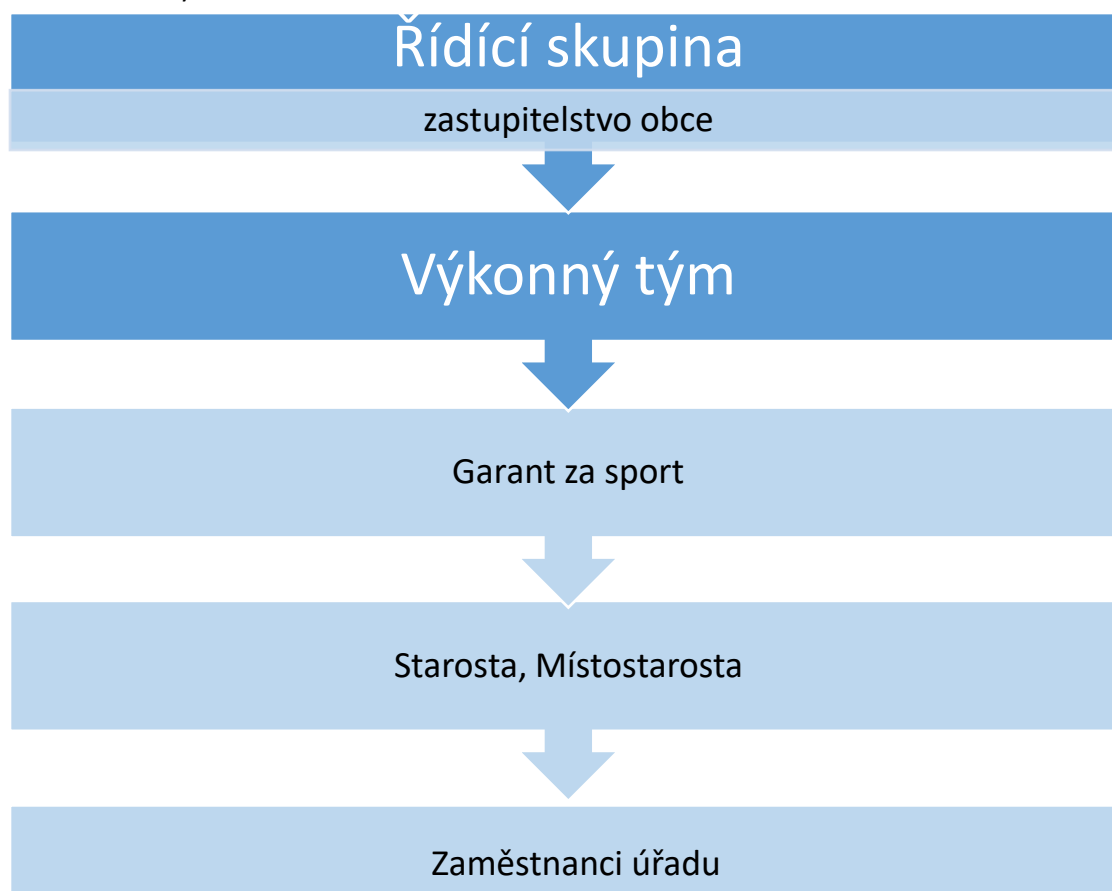
Pro smysluplné využití strategického dokumentu je potřeba definovat tyto okruhy:

1. Kdo bude řídit naplňování plánu
2. Z čeho budou aktivity plánu financovány
3. Jak bude vyhodnoceno naplňování plánu
4. Aktualizace plánu

4.1 Způsob řízení a organizační zajištění naplňování plánu

Pokud má dojít k naplnění cílů plánu, je potřeba zajistit jednoznačný systém řízení plánu. Ten musí vycházet ze systému řízení obce, kdy zastupitelstvo je orgán řídicí a vedení obce spolu se zaměstnanci úřadu je orgán výkonný. Systém řízení PRS naznačuje schéma:

Schéma č. 2: Systém řízení PRS



Zdroj: vlastní zpracování

Řídící skupina je zodpovědná za naplňování PRS a jejím úkolem je rozhodovat o tom, jestli přijme/nepřijme a schválí/neschválí konkrétní předložené projekty od výkonné skupiny.

Řídící orgán rovněž zvolí tzv. „garanta“, jehož úkolem bude iniciovat a koordinovat veškeré činnosti spojené s realizací PRS. Garant by měl vzejít ze zástupců řídicí či výkonné skupiny.

Výkonná skupina je zodpovědná za předkládání konkrétních návrhů projektů spojených s naplňováním cílů PRS řídicí skupině. Dále má na starosti monitoring, vyhodnocování naplňování jednotlivých aktivit a zajištění aktualizace PRS (vlastními silami či externí osobou).

Do procesu implementace PRS budou zapojeny i další subjekty, které budou plnit funkci poradní.

4.2 Systém financování plánu

Pro zajištění naplňování PRS jsou nutné finanční prostředky, které z hlediska plánovaných akcí nebudou v rámci obce malé. Jednotlivé zdroje, ze kterých je možné financovat naplnění PRS, jsou tyto:

- 1) Vlastní zdroje z rozpočtu obce
- 2) Externí zdroje
 - a. z rozpočtu Evropské unie
 - b. ze státního rozpočtu
 - c. z rozpočtu Královéhradeckého kraje
 - d. soukromé kapitálové zdroje

Z kombinace těchto zdrojů vychází možné způsoby financování PRS:

- 1) Financování výhradně z vlastních prostředků obce
- 2) Kombinované financování ze zdrojů obce a externích zdrojů

V tomto případě lze využít buďto nenávratných finančních prostředků (granty, dotace), jejichž spoluúčast se na financování konkrétního projektu v některých případech může pohybovat okolo 80–90 %, nebo vratných prostředků (úvěry, zápůjčky, atd.).

- 3) Financování výhradně z externích zdrojů

Zde je úlohou obce buď realizační, kdy připravuje či realizuje konkrétní projekt bez finančního příspěví, nebo pouze iniciační a komunikační v případě, že se nepodílí na přípravě ani na realizaci daného projektu a jde jí pouze o prosazení daného projektového záměru.

Vzhledem k náročnosti získání jiných finančních prostředků než vlastních obecních zdrojů, lze očekávat, že financování sportovních záměrů bude pouze v režii obce.

4.3 Monitoring a vyhodnocení naplňování plánu

Systém monitoringu a vyhodnocování realizace PRS Dolní Radechové je důležitou součástí celého strategického dokumentu. Je žádoucí, aby monitoring a vyhodnocování naplňování plánu byl prováděn průběžně a mohl tak pružně reagovat na aktuálně vzniklé situace. Faktorů, které mohou vstupovat do realizace PRS a mít na něj pozitivní či negativní vliv je skrze politické, společenské, hospodářské a legislativní prostředí mnoho. Nelze tedy předpokládat, že do realizace PRS nebude potřeba zasahovat.

Za monitoring a vyhodnocování naplňování plánu je odpovědný výkonný tým.

4.4 Aktualizace plánu

Plán rozvoje sportu je otevřeným dokumentem, který se může kdykoliv upravovat a reagovat tak na aktuální změny politické, hospodářské, společenské či legislativní. Je proto žádoucí, aby s PRS bylo pracováno v čase a v návaznosti na monitorování a vyhodnocování naplňování plánu docházelo taktéž k jeho aktualizaci.

Aktualizace může být provedena buď dodatkem ke stávajícímu PRS, nebo přímo úpravou PRS, čímž vznikne nová verze. Je nezbytné uvést termín aktualizace a vyznačit provedené změny.

Za zajištění aktualizace a dílčích revizí PRS je zodpovědný výkonný tým.

5. Přílohy

5.1 Použité zdroje dat

Choutka, M., Dovalil, J., publikace DOVALIL. J. a kol. Olympismus. Praha: Olympia, 2004.

Evropská charta sportu pro všechny: zdravotně postižené osoby. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, 1996.

Bílá kniha o sportu. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. ISBN 978-92-79-06547-7.

Sedláček, J. *Tělesná kultura. Ekonomika tělesné výchovy a sportu v ČR* [online]. 2006 [cit. 2018-08-30]. Dostupné z: <http://slideplayer.cz/user/13071308/>.

Hobza, V., Hodaň, B. (2010). *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. Olomouc, Česká republika: Univerzita Palackého v Olomouci.

Český olympijský výbor & Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2009). *Analýza financování sportu v České republice*. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice> (accessed March 25, 2016).

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu

Obec Dolní Radechová [online]. 2018 [cit. 2018-09-05]. Dostupné z: <http://www.dolniradechova.cz/>.

NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0.

SLEPIČKOVÁ, Irena, Stanislav TVAROH a Pavel SLEPIČKA. *Legislativní východiska péče o sport v obcích a krajích*. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). *Sport a politika*. Praha: FTVS UK, 2010, s. 56-67. ISBN 9788086317823.

5.2 Seznam zkratk

ČR = Česká republika

ČSTV = Český svaz tělesné výchovy

EU = Evropská unie

FTVS UK = Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy

MŠMT = Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NUTS = Nomenklatura územních statistických jednotek

PRO = plán rozvoje obce

PRS = plán rozvoje sportu

SDH = sbor dobrovolných hasičů

SK = sportovní klub

STZ = sportovní a tělovýchovná zařízení

TJ = tělovýchovná jednota

TV = tělesná výchova

ZŠ = základní škola

5.3 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Pohyb obyvatel v obci Dolní Radechová v letech 2012–2017

Tabulka č. 2: Porovnání urbanistických norem s aktuálním stavem v Dolní Radechové

Tabulka č. 3: SWOT analýza

5.4 Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v obci Dolní Radechová v letech 2005–2017

Graf č. 2: Struktura obyvatel dle věku v obci Dolní Radechová v roce 2017

5.5 Seznam schémat

Schéma č. 1: Zdroje financování sportu v ČR

Schéma č. 2: Systém řízení PRS